Tekna –
Teknisk-naturvitenskapelig forening
Postboks 2312 Solli
0201 Oslo

www.tekna.no
Org.nr 971 420 782
post@tekna.no
+47 22 94 75 00

Klima- og miljødepartementet

Vår ref.:
KF

Dato:
5. november 2026

Innspill til høringen om rapporten fra ekspertutvalget om klimatilpassing

Tekna er fagforeningen for over 122 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge, både i offentlig og privat sektor. De spiller en viktig rolle i omstillingen Norge skal igjennom.

Tekna takker for muligheten til å spille inn direkte til ekspertgruppens arbeid og har lest den ferdige rapporten med stor interesse. Tekna anser klimaendringene og konsekvensene av dem som en av de største samfunnsendringene og samfunnsutfordringene vi står ovenfor. Dette krever handling før konsekvensene blir for store til å kunne håndtere dem.

Arbeidstakere skal tilpasses et samfunn i omstilling

Klimapolitikken må være kunnskapsbasert, og Tekna mener at arbeidslivet også må tilpasses til et klima i endring gjennom kompetanseheving, forskning og innovasjon. Som rapporten påpeker, kan manglende informasjon lede til feilinvesteringer eller mangelfull tilpasning. Når det kommer til klimatilpasning er det viktig, og ofte billigere, å ta avgjørelser tidlig. For å få til dette er beslutningstakere avhengig av et solid kunnskapsgrunnlag.

I takt med at klimaet endres, står vi ovenfor en økt ressursknapphet, inkludert knapphet på arbeidskraft og kompetanse som vi trenger for å løse klimautfordringene. Derfor må arbeidslivet tilpasses, og det må det satses på forskning, utdanning og innovasjon for å bruke, samt utvikle og koble kompetansen som trengs på en best mulig måte. Teknas medlemmer jobber i et bredt spekter av bransjer, fra olje og gass, til kommunal sektor, til teknologibedrifter og forskningsmiljøer, og møter bredden av utfordringer knyttet til klimaendringene. Det er viktig at omstillingsevnen i hele arbeidslivet styrkes, også blant grupper som har høyere utdanning.

Tekna mener at kunnskap og kompetanse er nøkkelen for å tilpasse seg klimaendringene, og derfor må livslang læring for arbeidstakere være et sentralt mål i arbeidet med klimatilpasning.

Tekna er opptatt av å styrke kommunene både som klimatilpassere og når de står midt i ekstremværsituasjoner. I første omgang må det investeres mer i forebygging, og Tekna mener at NVE bør tildeles mer midler som går direkte til kommunene for å forebygge flom og skred.

Som rapporten påpeker har kommunene, særlig de små, ofte begrenset kapasitet og kompetanseressurser. Kommunene er i frontlinjen i møte med klimaendringene, og det er på deres nivå de fleste klimatiltak skal gjennomføres. Teknas egne kommuneundersøkelse avdekker at det er en rekrutteringskrise i kommunene, som gjør at det mangler kritisk teknologisk kompetanse i nøkkelstillinger innen vann, avløp, energi og digital sikkerhet.[1]

Tekna mener at det må jobbes for et kompetanseløft i kommunene, bedre rekruttering og tydeligere krav og mål for klimatilpasningsarbeidet på kommunalt nivå.

Samtidig klarer ikke kommunen alt, og Tekna oppfordrer til flere regionale samarbeid for bedre klimatilpasningsløsninger. Rapporten foreslår å flytte mer av klimatilpasningsforvaltningen til fylkeskommunen, men Tekna vil også oppfordre staten til å ta et økt ansvar for å samkjøre virkemidler og tiltak på tvers av regioner og departementer.

Tekna mener at alt ansvar for klimatilpassing ikke kan ligge på kommunalt nivå, men at staten bør ta et koordinerende ansvar.

Klimaendringene påvirker arbeidsplassene

Klimaendringene har direkte konsekvenser for våre medlemmers arbeidshverdag. Ekstremvær, flom og skred påvirker en rekke bransjer. Tekna er opptatt av at klimatilpasning må være en integrert del av planlegging, bygging, drift og vedlikehold av bygninger og infrastruktur, herunder vei, bane, vann og avløp. Som RIF poengterer i sin rapport om Norges tilstand fra 2025 er vedlikeholdsetterslepet i Norge stort, spesielt i samferdselssektoren. Tekna har spilt inn til regjeringen i flere omganger, senest under høringene for statsbudsjettet for 2027, at det store vedlikeholdsetterslepet i jernbanen må adresseres for å sikre beredskapen i viktig infrastruktur.

Tekna mener at klimatilpasning må være en integrert del av utbygging og vedlikehold av infrastruktur. Som rapporten påpeker, må forebygging finansieres med minst like gode ordninger som gjenoppbygging, da det er både billigere og mer hensiktsmessig å forebygge enn å reparere skade.

---

[1] Kommuneundersøkelsen 2025

Som et eksempel er overvann et økende problem på grunn av mer ekstrem nedbør. Teknas medlemmer har etablert en overvannsgruppe for å sette søkelyset på den enorme kostnaden overvann påfører samfunnet og for å bygge et faglig felleskap som kan finne nye løsninger. Det bør legges til rette for mer kunnskapsdeling og samarbeid mellom kommunale, statlige og næringslivsaktører for å styrke arbeidet med overvannsproblematikk og annet klimatilpasningsarbeid.

Tekna mener at det bør innføres et overvannsgebyr som utformes basert på den enkelte kommunes behov, og dette har vi tidligere spilt inn i Kommunal- og forvaltningskomiteens behandling av saken.

Selv om klimaendringene tydeligst påvirker det fysiske miljøet, bør ikke begrepet klimatilpasning kun tolkes som relevant for innvirkning på infrastruktur og naturen. Klimaforskning og modellering går ofte sakte, og det tar tid før vi forstår konsekvensene av klimaendringene. Derfor bør klimatilpasning også omfatte planer for endret adferd og beredskap, spesielt tilknyttet ekstremværsituasjoner og naturkatastrofer.

Tekna mener at føre-var-prinsippet i klimatilpasningstiltak må gjelde for mer enn det fysiske miljøet, og må omfatte kriseplaner

Avsluttende merknad: klimatilpasning som en del av en bred samfunnsomstilling

Tekna mener det er viktig at konsekvensene av klimaendringene sees i sammenheng med andre samfunnsendringer, og at det investeres i tiltak som gjør oss bedre rustet for å møte en mer uforutsigbar framtid med knappere ressurser. Det er også viktig å huske på at rapportens fokus er på de kostnadene klimaendringene vil kunne ha i Norge, men det er også flere utfordringer og usikkerheter globalt som kan ha store konsekvenser for oss. Derfor er det desto viktigere å investere i kritisk kompetanse, samarbeid og utvikling, og infrastrukturen som trengs for å bygge et mer klimarobust samfunn.

Det er mer kostnadseffektivt å starte arbeidet nå. Tiltak som virker avbøtende er bedre enn å tilpasse seg klimaendringene, selv om det nå ikke er til å unngå. I møte med varmere, villere og våtere vær må vi gå fra kortsiktig krisehåndtering til langsiktig og helhetlig klimatilpassing gjennom å tidlig investere i kompetansen som trengs i årene framover.

Med vennlig hilsen

Sonja Lovise Berg
Direktør samfunnspolitikk